

Universitätsbibliothek Wuppertal

Totius Latinitatis lexicon

secundum tertiam editionem, ..., correctum et auctum labore variorum

Forcellini, Egidio

Schneebergae, 1831

Vorwort des Verlegers (Carl Schumann)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1615](#)

PRAEFATIO CAROLI SCHUMANNI.

Quod ante hos septem annos edere institui Totius Latinitatis Lexicon ab Aegidio Forcellinio conditum, id quum iam expletum omnibus numeris suis et partibus in lucem prodeat, facere non possum, quin Lectores Benevolos paucis edoceam, quae fuerit instituti mei ratio, quoque modo quod laetissimis auspiciis inchoaveram opus, multis deinceps rebus morantibus ac retardantibus, tandem ad finem adduxerim. Non enim dubito, quin docti harum rerum arbitri, si intellexerint, quot quantaque impedimenta quum adversa fortuna tum hominum obiecta iuriis in exsequendo consilio meo mihi fuerint superanda, aequius de opera mea laturi sint iudicium. Decreveram autem praeclarum hunc Latinae linguae thesaurum, cuius usum a multis vehementer desiderari audieram, ita typis repetere, ut non solum vilissimo pretio quam plurimis esset parabilis, sed expolitus etiam locupletatusque hominum eruditorum industria ac diligentia novam quandam adscisceret commendationem. Nec defuit qui adornandae et regendae huius novae editionis magnum sane munus et negotium cum ingenti doctorum approbatione susciperet, susceptumque tanto studio tantaque cura administraret, ut optimam de incepto meo spem excitaret. Fuit is Augustus Voigtlaenderus, illustris Lycei Schneebergensis Rector, multis ille florens ingenii, eruditonis, industriae laudibus. Sed vixdum absoluto primae literae indice vir praestantissimus praematura morti succubuit. Qui casus dici vix potest quantum rebus meis attulerit detrimentum. Etsi enim Voigtlaenderus eam augendi et perficiendi huius lexici rationem inierat, ut magnopere verendum esset, ne, si eadem via pergeret, nunquam illud in lucem proditurum esset, tamen audita eius morte multi de prospero incepti mei eventu dubitare adeoque desperare coeperunt. Neque fieri poterat, quin res tam improvisa operam meam aliquantum impediret ac retardaret. Restabat tamen is, quem Voigtlaenderus laborum suorum socium assumserat, Godofredus Hertelius, doctissimus Lycei Zwicciensis Rector. Huic quum iam soli absolvendi operis modo inchoati cura demandata esset, eruditissimos ille quosque in muneris sui partem vocavit, singulisque singularum literarum indices conficiendos attribuit. Sed tantum abfuit, ut qui haec munia suscepserant promissis suis starent numerosque suos implerent, ut nonnulli operam suam in diem ex die differentes cunctandi atque cessandi neque modum unquam facerent neque finem, inceptumque meum de industria impedire adeoque irritum reddere velle viderentur. Quumque ancipiti iam malo me circumventum viderem, hinc deserentibus qui operam mihi suam polliciti erant, illinc urgentibus emtoribus, qui opus nuper demum intermissum maturari flagitabant: extiterunt insuper qui me inceptumque meum palam calumniarentur, rebusque meis ingens detrimentum inferrent. Qui si reputassent, quantum ego ex iterata hac operae meae intermissione caperem damnun, certe non mihi eius rei culpam imputassent, conviciisque suis aut omnino supersedissent, aut in eos ista probra iactassent, qui fidem identidem datam ac renovatam tam turpiter fefellerant. Neque vero ego hac tanta rerum hominumque iniquitate adduci potui, ut a proposito meo desisterem. Sed quod hac non successeret.

rat alia aggrediendum ratus via, totius operis curam uni demandavi viro, qui ab omni negotiorum genere vacuis huic potissimum muneri totum se dederet. Neque eius consilii me poenituit. Etenim Carolus Lehmannus, vir doctissimus pariter atque promtissimus, tanta constantia ac perseverantia operam suam mihi commodavit, ut quantum restabat operis nulla officii sui intermissione prosperrimo cum successu absolveret. Eaque in re ita ille versatus est, ut, quum probe intelligeret, non novum quandam Latinae linguae thesaurum, sed eum quem Aegidius Forcellinius eximia industria ac diligentia condidisset, ab emtoribus desiderari, in expoliendo et locupletando hoc libro intra iustos fines se contineret, nec corrigeret, nisi quae aperte emendatione egere viderentur, nec adderet, nisi quae omnibus prabatum iri manifestum esset. Atque ita spero, fore, ut ex hoc bonae frugis plenissimo libro nova in dies utilitas ad Latinarum literarum studia sit redundatura.

Chartae typorumque munditiae et elegantiae quanta cura a me prospectum sit, evolventibus librum sponte patebit. Pretium autem, quod aucto paginarum numero in triginta thalerorum summam augendum fuit, non facile cuiquam in nimium auctum videbitur, praesertim si meminerit, novissimam huius lexici editionem Patavinam amplius quinquaginta thaleris constare. Scr. Schneebergae Cal. Feb. MDCCCXXXV.